TRAFICOM **Lausunto**

Liikenne- ja viestintävirasto
Transport- och kommunikationsverket

**Eduskunnan hallintovaliokunta**

HaV@eduskunta.fi

Päiväys/Datum
09.11.2026
Dnro/Dnr
TRAFICOM/670286/03.03.00/2026
Viite/Referens
Lausuntopyyntönne 2.11.2026; hallintovaliokunta tiistai 10.11.2026

**Liikenne- ja viestintäviraston lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi poliisilain 2 luvun, Suomen tasavallan hallituksen ja Ruotsin kuningaskunnan hallituksen välillä raja-alueen poliisiyhteistyöstä tehdystä sopimuksesta annetun lain ja Puolustusvoimien virka-avusta poliisille annetun lain muuttamisesta (HE 165/2026 vp)**

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirastolta lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi poliisilain 2 luvun, Suomen tasavallan hallituksen ja Ruotsin kuningaskunnan hallituksen välillä raja-alueen poliisiyhteistyöstä tehdystä sopimuksesta annetun lain ja Puolustusvoimien virka-avusta poliisille annetun lain muuttamisesta (HE 165/2026 vp).

Liikenne- ja viestintävirasto on tarkastellut esitystä erityisesti miehittämättömiin kulkuneuvoihin puuttumisen osalta ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

*Kulkuun puuttumisen tarpeellisuus vai välttämättömyys sekä tilanteen kokonaisarvioinnin merkitys*

Ehdotuksen mukaan miehittämättömän ilma-aluksen kulkuun puuttumismahdollisuus ulotettaisiin koskemaan kaikkia miehittämättömiä kulkuneuvoja. Liikenne- ja viestintävirasto kannattaa ehdotusta tältä osin.

Samalla esitetään, että puuttumisedellytyksenä toistaiseksi oleva välttämättömyysvaatimus muutettaisiin tarpeellisuusvaatimukseksi, mikä viraston käsityksen mukaan lähettää selkeän viestin siitä, että puuttumiskynnystä ehdotetaan madallettavaksi. Esityksen mukaan *muutoksella mahdollistettaisiin oikea-aikainen puuttuminen nopeasti kehittyvissä tilanteissa jo silloin, kun toimenpide on objektiivisesti arvioiden tarpeen poliisille säädetyn tehtävän suorittamiseksi tai muun säännöksessä tarkoitetun tavoitteen turvaamiseksi. Toimivaltuutta ei voitaisi käyttää pelkän tarkoituksenmukaisuusharkinnan perusteella, vaan sen käyttämisen olisi aina täytettävä poliisilain 1 luvussa säädetyt perus- ja ihmisoikeuksien kunnioittamista, suhteellisuutta, vähimmän haitan periaatetta ja tarkoitussidonnaisuutta koskevat vaatimukset.*

Liikenne- ja viestintävirasto kiinnittäisi huomion siihen, että tämä muutos poikkeaa siitä, mitä muilta viranomaisilta on toistaiseksi edellytetty. Esimerkiksi rajavartiolain 38 §:ssä edellytetään miehittämättömän ilma-alukseen kulkuun puuttumiseksi välttämättömyyttä. Onkin epäselvää, mitä tämä ero käytännössä tarkoittaisi ja mitä vaikutuksia tällä olisi esimerkiksi tilanteissa, joissa

rajavartiolaitos ja poliisi tekevät yhteistyötä.

Viraston käsityksen mukaan muutoksen myötä 11 a §:ssä luetellut poliisin tehtävät saavat vahvemman etusijan suhteessa myös täysin lailliseen ja vaatimustenmukaiseen miehittämättömillä kulkuneuvoilla harjoitettavaan toimintaan, minkä johdosta välttämättömyysvaatimusta voitaisiin pitää edelleen perusteltuna.

Liikenne- ja viestintävirasto kiinnittäisi huomion siihen, että miehittämättömien kulkuneuvojen käytön voidaan odottaa yleistyvän, monipuolistuvan ja arkipäiväistyvän. Hallituksen esityksessä keskitytään tarkastelemaan miehittämättömiä kulkuneuvoihin uhkina, jotka tarkoituksettomasti tai tarkoituksella vaarantavat muuta omaisuutta taikka ihmisten terveyden tai hengen. Hallituksen esityksen mukaan "*on selvää, että poliisi havaitsee miehittämättömän ilma-aluksen, jossa on matkustajia, sen kokoluokan perusteella ja arvioi vaaratilanteessa tarkasti mahdolliset toimenpiteensä"* (5.1. kohta).
Liikenne- ja viestintävirasto kiinnittäisi huomion siihen, että ilman matkustajiakin miehittämättömien kulkuneuvojen voidaan odottaa kuljettavan tai sisältävän arvokasta lastia tai teknologiaa, mikä olisi otettava puutumistoimen tarpeellisuuden tai välttämättömyyden arvioinnissa ja tilanteen kokonaisarvioinnissa huomioon.

Miehittämättömän kulkuneuvon kulkuun puuttumista tarkentavat voimakeinojen käyttöä koskeva 17 § ja ampuma-aseen käyttöä sääntelevä 19 §. Edellä lausuttu huomioon ottaen **Liikenne- ja viestintävirasto virasto kannattaa 17** §:n nimenomaista säännöstä siitä, että voimakeinojen puolustettavuutta arvioitaessa on otettava huomioon tehtävän tärkeys ja kiireellisyys, vastarinnan vaarallisuus, käytettävissä olevat voimavarat sekä muut tilanteen kokonaisarvosteluun vaikuttavat seikat. Virasto pitää valitettavana sitä, että ehdotuksesta ei ilmene, että myös ampuma-aseen käytön arvioinnin pitäisi perustua tilanteen kokonaisarviointiin.

*Kulkuun puuttumisen tarpeellisuus vai välttämättömyys: radioviestinnän näkökulma*

Välttämättömyyskynnyksen säilyttämistä puoltaa myös torjuntatoimenpiteistä muulle radioviestinnälle aiheutuvien häiriöriskien hallinta. Esityksessä ehdotetaan samanaikaisesti muutettavaksi teknisen laitteen käytöstä aiheutuvan haitan kynnystä siten, että vähäistä suuremman haitan kiellon sijaan kiellettyä olisi kohtuuttoman haitan aiheuttaminen. Ehdotetut muutokset merkitsisivät yhdessä sitä, että torjuntatoimenpiteisiin voitaisiin ryhtyä nykyistä matalammalla kynnyksellä ja samalla hyväksyä nykyistä suurempia haittoja muulle radioviestinnälle. Muutosten yhteisvaikutuksia on tämän vuoksi tarpeen arvioida erityisesti langattomien viestintä- sekä satelliittipaikannuspalvelujen toimintavarmuuden sekä niistä riippuvaisten lukuisten yhteiskunnan turvallisuuskriittisten toimintojen kannalta.

Liikenne- ja viestintävirasto tunnistaa, että vakavan turvallisuusuhan torjuminen voi edellyttää toimenpiteitä, joista aiheutuu vähäistä suurempaa haittaa muulle radioviestinnälle. Juuri tällaisen haitan salliminen kuitenkin korostaa tarvetta sitoa toimenpiteet välttämättömyyteen. Häiriövaikutukset voivat ulottua torjuttavan kohteen ulkopuolelle ja heikentää myös sivullisten, suojattavan kohteen tai torjuntaan osallistuvien viranomaisten käyttämien järjestelmien toimintaa.

Lyhytkestoinenkin häiriö voi aiheuttaa merkittäviä turvallisuusvaikutuksia. Virasto katsoo, että välttämättömyysedellytyksen säilyttäminen olisi perusteltu tapa varmistaa, että laajemmat häiriövaikutukset sallivaa toimivaltuutta käytetään vain tilanteissa, joissa tavoitetta ei voida saavuttaa riittävän tehokkaasti vähemmän haittaa aiheuttavilla keinoilla.

*Ilmoitukset teknisen laitteen käytöstä*

Poliisilain 2 luvun 11 a §:ssä säädetään teknisen laitteen käytöstä ilmoittamisesta Liikenne- ja viestintävirastolle, jollei se ole radio- tai muulle viestinnälle taikka yleiselle viestintäverkolle oletettavasti aiheutuvaan tai aiheutuneeseen haittaan nähden ilmeisen tarpeetonta tai jos ilmoittamatta jättäminen on poliisin taktisiin ja teknisiin menetelmiin liittyvästä syystä ilmeisen perusteltua.

Liikenne- ja viestintävirasto on aiemmin lausunnossaan tarkentanut, että teknisen laitteen käytöstä on ilmoitettava vain siinä tapauksessa, että torjunnassa käytetään radiotaajuuksilla vaikuttavaa laitetta. Tämä tarkennus ei käy ilmi hallituksen esityksestä. Virasto pitäisi tärkeänä, että tämä rajaus tuotaisiin selkeästi esille poliisin omassa ohjeistuksessa, jottei virastolle tule tarpeettomia ilmoituksia teknisen laitteen käytöstä.

Emil Asp
ylijohtaja

Susanna Metsälampi
johtava asiantuntija

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 9.11.2026. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.